

שם המחקר : מיניותם של גברים ונשים עם מוגבלות שכלית: תפיסות ההורים

שנה : 2015

מס' קטלוגי : 610

שם המגיש : ענבל דבורי לוי

שם המנחה : פרופ' עינת פלד

תואר "מוסמך אוניברסיטה", בבית הספר לעבודה סוציאלית ע"ש בוב שאפל, אוניברסיטת

תל אביב

תקציר המחקר:

עבודת גמר זו לתואר שני נערכה בסיוע מלגה לקרן שלם

סקירת הספרות- השיח הציבורי מאופיין, לרוב, בהתעלמות ממיניותם של אנשים עם מוגבלות, בתפיסתם כבעלי מיניות אגרסיבית ומעוררת סלידה, או כמאופיינים בפגיעות גבוהה להתעללות מינית. קומץ המחקרים העוסקים בנושא מראים כי הורים לאנשים עם מוגבלות שכלית נעים בין הצורך לגונן על ילדיהם אשר נתפסים כבעלי פגיעות מינית לבין הצורך לאפשר להם לחיות חיים מיניים מלאים ומספקים, וזאת, בסביבה תרבותית-חברתית משתיקה ומדירה. תפקידם המשמעותי של הורים לגברים ונשים עם מוגבלות שכלית בחיי בניהם ובנותיהם, גם בבגרותם, וכן מיעוט המחקרים בתחום, מדגישים את חשיבותו של המחקר הנוכחי.

שיטת המחקר- המחקר נערך בגישה האיכותנית נטורליסטית, וכלל 12 ראיונות עומק חצי

מובנים הם הורים לגברים ונשים עם מוגבלות שכלית. הראיונות נותחו באמצעות ניתוח תוכן.

הממצאים- הקושי בגיוס נחקרים שיסכימו להשתתף במחקר בנושא, והקושי של ההורים אשר השתתפו במחקר לספר על מיניות ילדיהם העידו על הקושי של ההורים לדבר על התופעה הנחקרת. יחד עם זאת, משתתפי המחקר סיפרו סיפורים רלוונטיים רבים על ביטויי המיניות המגוונים של בניהם ובנותיהם. תפיסות ההורים את מיניות בניהם ובנותיהם ומעורבותם ביחס למיניות זו רוויים בדילמות ובמתחים אשר נותרו בלתי פתורים. למרות שההורים נטו להתייחס למיניותם של בניהם ובנותיהם כלא נורמטיבית וכמקור לבעיות, והתעלמו, מנעו ותחמו את ביטויי המיניות שלהם על רקע השיח הבולט על סוגיית התקיפה המינית, עלו מההורים גם קולות אחרים, המכירים במיניותם של הבנים והבנות עם

המוגבלות השכלית ובזכותם לבטא אותה, ופועלים לאפשר ולהרחיב את ביטויי המיניות של ילדיהם. קולות אלה משוקעים בתוך סביבה המאופיינת לעיתים במדיניות המדכאת את ביטוי מיניות של אנשים עם מוגבלות שכלית במסגרות חינוך ומגורים, ובהיעדר הזדמנויות חברתיות ותמיכה מקצועית לאנשים עם מוגבלות שכלית ולהוריהם בנושא.

הדיון- בדיון נבחן הקושי של ההורים לדבר על מיניות ילדיהם באמצעות בחינת האיומים הפוטנציאליים הכרוכים בנושא המחקר, על מרכיביו, כמו גם הסיבות שבגינן ההורים בחרו, בסופו של דבר, לחלוק סיפורים, חוויות ורגשות הקשורים למיניות ילדיהם; כמו כן, נבחן המרחב העמום בין יחסי טיפול ואהבה ליחסים אינסטוטואליים באמצעות ניתוח השיח החברתי-תרבותי העוסק במגע פיסי בין הורים לילדיהם הצעירים, ובחינת מורכבויות נוספות במרחב זה, המאפיינות יחסי הורות לאדם עם מוגבלות שכלית. מורכבויות אלה הופכות מרחב זה, הקיים ביחסי ההורים וילדיהם, ובמרחבים אחרים של יחסי טיפול, לעמום ומושתק אף יותר.

- [לפריט המלא](#)
- [למאגר המחקרים של קרן שלם](#)
- [למאגר כלי המחקר של קרן שלם](#)